

ماجرای مصونیت قضایی نمایندگان از چالش‌برانگیزترین موضوعات فضای سیاسی کشور در چهار سال گذشته بود. تفرقات برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و بحث رسیدگی به آنها مسئله جدی‌ای را مطرح کرد که چگونه باید به مصونیت قضایی نمایندگان رسیدگی شود. واقعیت این است که مصونیت قضایی نمایندگان موضوعی پیچیده و حقوقی در تمام نظام‌های پارلمانی در دنیاست و شاید یک نگاه سرسری برای قضاوت درباره آن کافی نباشد. برای داشتن نگاه جامع در این باره باید در ابتدا شاخه‌های مختلف مصونیت اجتماعی نمایندگان را شناخت و پس از آن به دنبال رفع مشکلات احتمالی در این باره و حفظ سلامت خانه ملت بود.

مصونیت اقسام گوناگونی از جمله مصونیت قضایی، شغلی، دیپلماتیک و… دارد. مصونیت پارلمانی نیز یکی از انواع مصونیت‌هاست که برای اولین‌بار در پارلمان فرانسه به رسمیت شناخته شد. این مصونیت امتیازی برای نمایندگان مجلس قانونگذاری است. به این دلیل که آنها برای انجام وظایف محوله از طرف ملت، به آزادی‌های بیشتری احتیاج دارند. بر اساس همین مصونیت، نمایندگان مجلس را نمی‌توان به سبب اظهار نظرات و آرای که در مقام اجرای وظایف نمایندگی بیان داشته‌اند، تعقیب و توقیف کرد. ایدل‌در چنین مواردی «عدم مسئولیت» وجود دارد. یعنی جرم محقق نمی‌شود تا بر اساس آن بتوان نماینده را تعقیب و… نمود. ضمن اینکه اقامه هر گونه دعوی‌ای که احتیاج به پیگرد قانونی داشته باشد تا قبل از سلب مصونیت پارلمانی نمایندگان ممکن نیست. اعم از اینکه این دعوی و شکایات ارتباطی با شآن نمایندگی داشته یا نداشته باشد.

■ **اقسام مصونیت پارلمانی**

در این زمینه فارس در گزارشی نوشت:
دو نوع مصونیت رای‌اری نمایندگان مجلس برشمرده‌اند که البته جزئیات آن در نظام‌های حقوقی مختلف، کاملاً مشابه نیست. **مصونیت ماهوی** یا **عدم مسئولیت**: به این معناست که نظرات و آرای که نماینده در مقام ایفای وظایف نمایندگی اظهار می‌دارد، جرم تلقی نمی‌شود. این مصونیت باعث می‌شود که نماینده بتواند وظایف نمایندگی خود را امز قانونگذاری و نظرات بدون وا همه از اینکه نظرات و آرای او در این مقام بتواند مستند مجرم شدن او شود، انجام دهد. این مصونیت دائمی است و پس از اتمام دوره نمایندگی نیز نمی‌توان نظرات و آرای نماینده را که در مقام ایفای وظایف نمایندگی‌اش ابراز داشته شده، مستند مجرمیت وی قرار داد.

مصونیت از تعرض: به معنای این است که اگر نماینده متهم به ارتکاب جرمی باشد، تعقیب او توسط مراجع قضایی مستلزم اطلاع مجلس و در برخی از نظام‌های حقوقی، منوط به تصویب مجلس است. این مصونیت سبب می‌شود که نتوان به اتهام ارتکاب جرمی در خارج از مجلس، مانع از حضور و نقش‌آفرینی نماینده در مجلس شد. مجلس بنا نهادی از طرف مجلس، مسئولیت بررسی اولیه اتهام وارد به نماینده را برعهده دارد و در صورتی که اتهام راواهی نداند، از نماینده سلب مصونیت کرده و اجازه تعقیب وی توسط مراجع قضایی را صادر می‌کند. این مصونیت صرفاً در زمان نمایندگی و در برخی از نظام‌های حقوقی محدود به زمان برگزاری اجلاس‌های پارلمان است، لذا در سایر زمان‌ها، مراجع قضایی محدودیتی در تعقیب نماینده ندارند. کشورهای مختلف، در پذیرش دو نوع مصونیت فوق‌ یادکردگی متفاوتند. حال باید دید که در جمهوری اسلامی ایران، وضعیت حقوقی مصونیت پارلمانی به چه صورت است.

■ **حدود و ثغور مصونیت نما ندگان**

در قوانین ایران **قانون اساسی و قوانین عادی** ما، مصونیت از تعرض

نگاهی به یکی از چالش‌برانگیزترین موضوعات قضایی مجلس

مجلس یازدهم ماجرای مصونیت قضایی نمایندگان را سامان می‌دهد؟

برای نمایندگان مجلس به رسمیت شناخته نشده و رسیدگی به شکایات علیه نمایندگان مجلس، نباید تشریفات خاصی داشته باشد و این امر همانند سایر اشخاص، برای نمایندگان نیز صورت پذیرد. هر چند در عمل و با تصویب عجیب و غریب تبصره یک ماده ۹ قانون نظارت بر رفتار نمایندگان این موضوع نادیده گرفته شده و تشریفات خاصی برای بررسی شکایات علیه نمایندگان مجلس ایجاد شده که طبق نظر شورای نگهبان خلاف شرع و قانون اساسی است. اما آنچه در اصل ۸۶ قانون اساسی آمده است، مصونیت کرده و اجازه تعقیب وی توسط مراجع قضایی را صادر می‌کند. این مصونیت صرفاً در زمان نمایندگی و در برخی از نظام‌های حقوقی محدود به زمان برگزاری اجلاس‌های پارلمان است، لذا در سایر زمان‌ها، مراجع قضایی محدودیتی در تعقیب نماینده ندارند. کشورهای مختلف، در پذیرش دو نوع مصونیت فوق‌ یادکردگی را به سبب نظراتی که در مجلس اظهار کرده‌اند یا آرای که در مقام ایفای وظایف نمایندگی خود داده‌اند، تعقیب یا توقیف کرد. « مفاد اصل مذکور در ۱۷۷ آیین‌نامه داخلی مجلس و ماده ۹ قانون نظارت مجلس بر رفتار نمایندگان (مصوب ۱۳۹۰) نیز تکرار شده است.

معاون هماهنگ‌کننده ارتش:

نیازی به غرب نداریم

معاون هماهنگ‌کننده ارتش با اشاره به اقدامات انجام شده برای مقابله با ویروس کرونا و شرایط فعلی کشور با وجود تمامی تحریم‌ها و دشمنی دشمنان ملت شریف ایران که در این سال‌ها با تحریم و فشار اقتصادی معیشت مردم را هدف قرار داده‌اند و این سوال که آیا مسائل و اتفاقاتی که بعد از شیوع ویروس کرونا در آمریکا و برخی دیگر کشورها رخ داد در کشور ما نیز رخ می‌دهد، گفت: به هیچ وجه.

امیر سیاری تصریح کرد: ایران با وجود همه سختی‌ها و مشکلات

در مورد محدوده و چارچوب مصونیت ماهوی، نکته مهم تشخیص «در مقام ایفای وظایف نمایندگی بودن» نماینده مجلس است. از همین‌رو مرجع این تشخیص اهمیت فراوانی می‌یابد. (در بخش انتهایی این گزارش به این موضوع پرداخته شده است.) اگر سخن نماینده در مقام ایفای وظایف نمایندگی بوده باشد، این سخن وی مشمول عناوین مجرمانه نخواهد بود. مثلاً در صورتی که نماینده‌ای در مقام موافق استیضاح یک وزیر به ایراد سخن پرداخته و نکاتی را در خصوص عملکرد آن وزیر بیان می‌کند، نمی‌توان به صرف استناد به چنین سخنانی، وی را به جرم توهمین یا افترا محکوم نمود. ولی نماینده نمی‌تواند به استناد مصونیت پارلمانی، هر سخن یا نظری را در مجلس بیان نماید و مثلاً اقدام به توهمین نسبت به یک وزیر یا شخص حقوقی نماید. همچنین نسبت به یک وزیر یا شخص جمعیتی نموده یا از تربیون مجلس استفاده کرده و جمعیتی را به برهم زدن نظم عمومی تحریک نماید. به بیان دیگر قید «در مقام ایفای وظایف نمایندگی» صرفاً نظرها به اصل اظهارنظر و زمان و مکان آن نیست، بلکه محتوای آن نیز باید در این راستا باشد.

مسائل و مشکلات پیش رو هیچ راهی جز دست گذاشتن روی زانوی خود نداریم، ما باید مانند دیگر حوزه‌ها به میدان عمل و خدمت‌رسانی به مردم عزیزمان بیاسیم و همگان دیدند که به سرعت ماسک، مواد شوینده و ضد عفونی‌کننده، دستگاه تنفس مصنوعی، تخت بیمارستانی و نقاهتگاه تولید کردیم و منتظر دیگران نماند و الحمدلله نیازی هم به کشورهای غربی و رفع تحریم‌های آمریکا نداریم.

معاون هماهنگ‌کننده ارتش گفت: باید توجه داشته باشیم که هیچ کسی بدون منت به ما کمک نمی‌کند، پس باید خودمان با استفاده از تجارب گذشته و اتکا به دانش و توان داخلی و بهادادن به جوانان و باور به اینکه ما می‌توانیم، اقدام کنیم و مطمئن باشیم که می‌توانیم بر کرونا غلبه کنیم.

مسائل و مشکلات پیش رو هیچ راهی جز دست گذاشتن روی زانوی خود نداریم، ما باید مانند دیگر حوزه‌ها به میدان عمل و خدمت‌رسانی به مردم عزیزمان بیاسیم و همگان دیدند که به سرعت ماسک، مواد شوینده و ضد عفونی‌کننده، دستگاه تنفس مصنوعی، تخت بیمارستانی و نقاهتگاه تولید کردیم و منتظر دیگران نماند و الحمدلله نیازی هم به کشورهای غربی و رفع تحریم‌های آمریکا نداریم.

معاون هماهنگ‌کننده ارتش گفت: باید توجه داشته باشیم که هیچ کسی بدون منت به ما کمک نمی‌کند، پس باید خودمان با استفاده از تجارب گذشته و اتکا به دانش و توان داخلی و بهادادن به جوانان و باور به اینکه ما می‌توانیم، اقدام کنیم و مطمئن باشیم که می‌توانیم بر کرونا غلبه کنیم.

از سویی کرد‌های عراقی مقیم تهران این فرصت را یافتند تا با برگزاری تجمع نسبت به جنایت صدام و سکوت جامعه جهانی و مرگ هزاران انسان بی‌گناه اعتراض کنند. عراق گرچه به استفاده از سلاح شیمیایی اعتراف کرد، چون راه انکاری هم نداشت، اما در دروغی آشکار، ایران را هم متهم به استفاده از سلاح شیمیایی کرد

وسام الزواری، معاون وزارت خارجه عراق رسماً به استفاده از سلاح‌های شیمیایی اعتراف کرد، اما با تکرار ادعای مقامات آمریکایی درباره متهم کردن ایران به استفاده از سلاح‌های شیمیایی مدعی شد، آماده است چنانچه ایران با توقف استفاده از سلاح‌های شیمیایی موافقت کند، عراق نیز استفاده از این سلاح‌ها را خاتمه دهد. رادیو امریکا هم متقابلاً با تکرار ادعای استفاده ایران از گلوله‌های شیمیایی سعی کرد از فشار افکار عمومی جهان علیه بغداد بکاهد.

دروغ عراق و در خواستش برای اعزام هیئت تحقیق به بغداد برای بررسی استفاده ایران از سلاح شیمیایی مورد توجه رسانه‌های غربی و نهادهای بین‌المللی قرار گرفت، اما کسی تصاویر هزاران کربد عراقی را که شهید شدند، ندید. وزیر امورخارجه ایران در نامه‌ای به دبیر کل سازمان ملل، ادعای حکومت عراق را درباره استفاده ایران از گلوله‌های شیمیایی علیه نظامیان عراقی در منطقه حلبچه رد کرد. در نامه وزیر امورخارجه آمده بود: «دبیر کل در سر مقاله خود برای اولین‌بار به‌صراحت عراق را جنایتکار جنگی خواند. آن زمان هشت سال از آغاز جنگ عراق علیه ایران با حمایت غرب می‌گذشت و صدها ایرانی شهید و مجروح و آواره شده بودند. همچنین ای‌تالله سعیدالکرمی موسوی‌الدبیلی، رئیس دیوان عالی کشور، دکتر علیرضا مرنندی، وزیر بهداشت و درمان و دکتر هادی منافی، رئیس سازمان محیط‌زیست در پیام‌های جداگانه‌ای به همتایان خود و در برخی مجامع جهانی خواستار بررسی ابعاد فاجعه بمباران شیمیایی حلبچه و محکومیت عراق شدند. امام خمینی (ره) نیز در پاسخ به پیام تبریک شیخ زاید بن‌سلطان آل‌نهیان، رئیس دولت‌امارات متحده عربی که به‌مناسبت فرار سیدین

دنیای مجازی

■ **آرمان شهر دروغینی به نام غرب**

عبدالله گنجی در تویییتی نوشته است:

#گاردين:۱/۵میلیون نفر از مردم انگلیس اعلام کرده‌اند که از زمان شروع قرنطینه در پی شیوع

کرونا هیچ غذایی در طول روز نخورده‌اند چون پول و دسترسی به غذا نداشته‌اند.

۳میلیون نفر هم گفته‌اند که وعده‌های غذایی خود را کاهش داده‌اند. یک میلیون نفر هم تمام درآمد خود را از دست داده‌اند.

■ **ویروس و ناامریکا**

کاربری به نام حاج حیدر نوشته است: یک ویروس «۱۲۵» نانو میکروبی «کرونا نوانسته تا کتون سه‌ ناو هسته‌ای و نظامی ۲۰۰هزار تُنی امریکا را زمین گیر کند» دقیقاً مانند همان کاری که یک بشه با امپراطوری عظیم نمود کرد.

■ **غسال مهندس**

محمد مالی در تویییتی نوشته است:وقتی خبر می‌رسد تعدادی از اجساد بیماران کرونایی اهواز در غسلخانه مانده‌اند! جاسم موسی‌پور، عضو شورای شهر که هم روحانی است و هم مهندس عمران، استئین‌ها را بالا می‌زند و می‌رود غسلخانه و شروع می‌کند به غسل تا غسل‌های رسمی در اموات بعدی بتوانند با خیال راحت ادامه دهند.

■ **حقوق کارگر**

مهدی مهرپور در تویییتی نوشته است:

۱-اواخر دهه ۵۰ دستمزد نیروی کار حدود ۳۰درصد قیمت تمام شده کالا و هزینه‌های یک‌بنگاه اقتصادی بود، در سال‌های اخیر این عدد به زیر ۱۰درصدرسید!

۲- سال ۸۹ حداقل حقوق نیروی کار حدود ۴۰۰ دلار بود، امسال حدود ۱۵۰دلار است!

آقایان!نگاه کلاسی به نیروی کار، نه اسلامی است نه انسانی!

■ **منطق بی‌منطقی**

علی قلچکي در تویییتی نوشته است: ادامه حیات «مذکره‌کننده» به باقی ماندن تحریم بستگی دارد.

در منطق «مذکره‌باز» هر طرحی که مانع بی‌اثر شدن تحریم‌ها و عدم نیاز به مذاکره باشد، نباید با بگیرد!

حالا می‌خواهند اقتصاد مقاومتی باشد یا ارتباط مالی ویژه با همسایگان (خاصه عراق) یا حتی روابط استراتژیک با چین.

حملات چند روز گذشته به چین را فراتر از شرایط کرونای ایران ببینید.

■ **تورریست‌های واقعی جنگ جهانی کرنا**

کانال تلگرامی لیبیان‌نیران نوشت: یک تورریست از حزب قوات لیبیانه‌ای (فالانجا) که با ساختن یک ویدئوی قابل ادعا کرده بود دکتر شیعه در بیمارستان رسول اعظم است، وضعیت به شدت خراب است و صدها نفر کرونایی آورده‌اند که منبع بیماری آنها ایران بوده است.

■ **دایره‌المعارف در اما تیک تاریخی**

علی اربکا در اینستاگرام نوشت:

همان روزهای اول کرونا بود که حسام انبوس پوش «دوباره بخوان» را راه انداخت برای مطالعه مجدد کتاب‌هایی که نداشت خوانده‌ایم.

آنقدر کتاب خواننده داشتم که قبل‌بروم سراز خوانده شده‌ها. دیروز اما برای یک کاری رجوع کردم به «خاطرات احمد احمّد» و همین بهانه‌ای شد برای خواندن مجدد بخش‌هایی از این کتاب.

بخواهم از این کتاب حرف بزنم خودش می‌شود یک کتاب. پس چیزی نمی‌گویم جز یک جمله: اگر هنوز خاطرات احمد احمد را خوانده‌اید خدمت‌رسانی به مردم عزیزمان بیاسیم و همگان دیدند که به سرعت ماسک، مواد شوینده و ضد عفونی‌کننده، دستگاه تنفس مصنوعی، تخت بیمارستانی و نقاهتگاه تولید کردیم و منتظر دیگران نماند و الحمدلله نیازی هم به کشورهای غربی و رفع تحریم‌های آمریکا نداریم.

معاون هماهنگ‌کننده ارتش گفت: باید توجه داشته باشیم که هیچ کسی بدون منت به ما کمک نمی‌کند، پس باید خودمان با استفاده از تجارب گذشته و اتکا به دانش و توان داخلی و بهادادن به جوانان و باور به اینکه ما می‌توانیم، اقدام کنیم و مطمئن باشیم که می‌توانیم بر کرونا غلبه کنیم.

این روزها که زیاد از زمان «رتاده» صحبت می‌شود بی‌نیست این نکته را یادآوری کنیم که به گفته وحید یامین‌پور، جرقه آغاز نوشتن «رتاده» از خاطرات احمد احمد شروع شده است و خب مسلماً از دل این کتاب می‌شود دهان‌رمان، فیلم و نمایشنامه دیگر تولید کرد.

کاش قلمسازان و نویسندگان ایرانی در کنار غش و ضعف رفتن برای شکسپیر و سارتر، حداقل برای یک‌بار هم که شده سری به این کتاب بزنند؛ کتابی که دایره‌المعارفی است از شخصیت‌ها و موقعیت‌های دراماتیک در دل تخی‌ها و شیرینی‌های تاریخ انقلاب اسلامی.

گورپناه‌خبر

تصمیم کرونایی نمایندگان برای جلسات مجلس

عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی جزئیاتی از آخرین تصمیمات این هیئت در شرایط بحران کرونا برای برگزاری جلسات علنی را تشریح کرد.

به گزارش تسنیم، کبیر رنجبرزاده، عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی از آخرین تصمیمات این هیئت برای برگزاری جلسات علنی قوه مقننه در شرایط بحران کرونا خبر داد و گفت: جلسات علنی حضوری مجلس در هفته جاری بر گزار می‌شود. وی افزود: با توجه به اینکه از ابتدای شیوع بیماری کرونا در کشور، جلسات علنی مجلس نیز متأثر از این بیماری بود و محدودیت‌هایی در برگزاری این جلسات ایجاد شد، بنابراین شکل برگزاری جلسات علنی نیز تغییر کرد. عضو هیئت رئیسه مجلس یادآور شد: در هفته‌های آغازین شیوع بیماری کرونا در کشور، طبق توصیه‌های ستاد ملی مقابله با کرونا و تصمیم هیئت رئیسه مجلس، مقرر شد جلسات علنی مجلس به صورت غیر حضوری و از طریق مجازی برگزار شود که در این شرایط محدودیت‌هایی برای حضور برخی نمایندگان ایجاد شده بود.

رنجبرزاده ادامه داد: در نهایت مقرر شد جلسات علنی مجلس به صورت حضوری و با رعایت پروتکل‌ها و ضوابط ستاد ملی مقابله با کرونا و موازین فاصله‌گذاری اجتماعی تشکیل شود که در هفته گذشته، دو جلسه علنی در این شرایط تشکیل شد.

وی همچنین با اشاره به جزئیاتی از تصمیم جدید هیئت رئیسه مجلس برای برگزاری جلسات علنی پارلمان در شرایط بحران کرونا، اظهار داشت: مقرر شده است جلسات علنی مجلس طبق ضوابط ستاد ملی مقابله با کرونا برگزار شود، به طوری که در جلسه علنی نیز نحوه قرارگیری نمایندگان تغییر کرده و تعدادی از آنها در محل سخن تعدادی نیز در محل کمیسیون‌ها از طریق سیستم ارتباطی داخلی مجلس در جلسه حضور داشته باشند.